

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Cuzát kibuktatták régi hivei az antiszemita liga elnökségéből

Uj harc küszöbén — Catuneanu egyetemi tanár az uj elnök

— Bukaresti tudósítók távirata —

Az antiszemita ligának azok a tagjai, akik már rég nincsenek megegyezve Cuza professzornak a viselkedésével, összejuttek Focsaniban, hogy tanácskozzanak Cuza professzort illető magatartásukról. Résztvettek ezen a tanácskozáson: Catuneanu és Sumuleanu kolozsvári egyetemi tanárok, Jon Zelea-Codreanu, dr Malaiu és még számosan a csatolt területekről is.

Mint a „Cuvantul” értesül, a bizalmas tanácskozáson a résztvevők egyhangulag amellett döntöttek, hogy

Cuzával szakítani kell,

mert viselkedésével kompromittálta az antiszemitizmus ügyét.

Egyébként a tanácskozásról hivatalos közlést is adtak ki, amely így hangzik:

— A L. A. N. C. (Keresztény Nemzeti Védelem Ligája) nagytanácsa, dr Corneliu Sumuleanu professzor-elnök felhívása folytán összeült Focsaniban dr J. Macridescu tábornok elnöke alatt, 38 tag részvételével. A nagytanács a két napot át tartott üléseken újból

megfontolás tárgyává tette azt a veszélyes helyzetet, amelybe a Liga került a legutóbbi időben A. C. Cuza ur magatartása és személyes intézkedései folytán.

Olyan magatartás és olyan intézkedések voltak ezek, amelyek ellentétben állnak a L. A. N. C. doktrínájával, alapszabályával,

szabályrendeletével és taktikájával, holott

ezeknek megőrzésére valamennyien felelősködünk.

Miért is a nagytanács az alábbi határozatot hozta:

1. A. C. Cuza tanár urat kibuktatjuk a L. A. N. C. elnöki méltóságából.

2. Helyébe a L. A. N. C. elnökül, három évi időtartamra, egyhangú lelkesedéssel megválasztjuk I. C. Catuneanu kolozsvári egyetemi tanárt.

3. A L. A. N. C. központi sajtóorgánuma az „Infratirea Romanasca” című folyóirat, amely Kolozsváron jelenik meg, I. C. Catuneanu elnök vezetése alatt.

4. A központi végrehajtó bizottság, élén a L. A. N. C. új elnökével, tudatában van annak a veszélynek, amely a román nemzet jövőjét egyre súlyosabban fenyegeti és ezért propagandáját írásban és szóban sürűbbé, egészségesebbé teszi és szervezetét megerősíti.

Saját sirjukat koszorúzták meg az Old Glory lezuhant pilótái

Nyomtalanul eltűntek a római ut kösei — Párisban népszavazás készül a céltalan Oceanrepülések ellen — Újabb kísérletek az Ocean felett

New-Yorkból táviratozzák:

Egész Amerikában hallatlan izgalmat keltett a Rómába indult Old Glory katasztrófája.

A gép, amely a legszebb kilátások között indult utjára és amelytől az egész közvélemény az amerikai színek új diadalát remélte:

az Ocean fölött eddig ismeretlen körülmények kö-

zött szerencsétlenül járt, elpusztult és eddig nyomát sem sikerült felfedezni.

Az eltűnt Old Glory segítségére siető Transilvania és Carmania nevű gőzösök bejárták a szerencsétlenség valószínű helyét, azonban semmi nyomot nem találtak.

Az a vélemény, hogy a katasztrófa oly gyorsan történt, hogy a gép utasainak még az a 45 másodperces idő sem állott rendelkezésére, amely szükséges volt a mentőkészülékek felállítására. Legvalószínűbb, hogy az

egész gép szétrebbant és szerterepült.

Egyesek véleménye szerint az ut nem volt kellően előkészítve.

Abból a körülményből, hogy a repülőgépről a segítségkérő SOS jelet csupán egyszer adták le: szintén arra lehet következtetni, hogy

a katasztrófa másodperc alatt következett be.

Az Old Glory pilótái elhatá-

rozták, hogy a nyílt Oceanon Nungesser és Collin emlékére koszort fognak ledobni ezzel a felirattal:

MEGMUTATTATOK
NEKÜNK AZ UTAT,
MI KÖVETÜNK BEN-
NETEKET.

A koszort eddig még nem halaszták ki.

Népszavazás az Ocean repülők ellen.

Párisból táviratozzák:

Egyre erősebb a hangulat a könnyelmű Ocean-repülők ellen. Egyes lapok megszavaztatják olvasóikat, hogy kíváncsian tartják-e a kedvezőtlen légköri viszonyok között amugy is hasztalan repülések forszírozását.

Új próbálkozások az Ocean felett.

Parcerswille, a Royal Windsor repülőgép reggel 8 órakor kelet felé átrepült a város fölött.

Harbourg Graceból jelentik, hogy Carling elindult az Oceanon át London felé.

Miért nem halasztják el a parlament megnyitását

Viharokat jósol a bukaresti sajtó

— Bukaresti tudósítók távirata —

Nemrég jelentették a lapok, hogy a kormány egy hónappal el akarja halasztani a parlament megnyitását. Tehát nem október, hanem november hó 15-én ülték volna össze a törvényhozó testületek. A kormány állítólag azért vette tervbe ezt a halasztást, mert sok törvényjavaslatot kell még kidolgozni és ez hosszas előkészítést és tanulmányt kíván. — és így nyilvánvalónak látszott a parlament megnyitásának elhalasztása.

Beavakottak szerint azonban más volt az oka a parlamenti ülésszaknyitás elhalasztásának. Arra vártak ugyanis, hogy

hátha mégis létrejön közben valami megegyezés

a kormány és a román nemzeti parasztpárt között. Azonban a nemzeti parasztpárt makacs viselkedéséből és több más színtomából Bratianu minisztereinek arra következtet, hogy

a várakozás hiábavaló.

Ezért a minisztereinek változtatott tervén: elhatározta, hogy október 15-én megnyitja a parlamentet.

Az ülések, — mint a Cuvantul jósolja — igen viharosak lesznek.

100 olvasónak 100 ajándékot

sorsol ki az Estilap

Mihelyi Adolf meghalt

A régi Nagyvárad egyik legnevezetesebb és legoszloposabb tagja dőlt ki tegnap délelőtt az élők sorából: Mihelyi Adolf ügyvéd hosszas szenvedés után csöndesen jobbláttra szenderült.

Mihelyi Adolf olyan markáns egyénisége volt ennek a városnak, akit mindenki ismert, becsült és szeretett. Annak a nagy jogász generációnak tipikus alakja volt, amely évtizedekkel ezelőtt megbecsülhetetlen értékű küzdelmet folytatott egy nyugati nivóju jogrend megteremtéséért.

Jogászai képességei a legnagyobb nagyváradai ügyvédek sorába emelték. Volt idő Nagyváradon, amikor Mihelyi Adolf vezette kartársai között, pedig a nagyváradai jogász gárda büszkségei akkoriban Rádl Ödön, Várady Zsigmond és Medvigy Gábor voltak. Mihelyi Adolf irodájának virágzása egybeesett Nagyvárad kereskedelmi életének hatalmas fellendülésével és számos olyan terv született meg íróasztalán, amely Nagyváradot kiemelte a szürke, egyhangú és kispolgári vidéki városok sorából.

Közéleti szereplése Mihelyi Adolfnak páratlanul érdekes volt. Jómódú ember létére megengedte magának azt a fényűzést, hogy elveknél hódolt és függetlensége biztosította számára azt a lehetőséget, hogy elveiből soha semmit sem áldozzon fel. Még akkor sem, hogyha emiatt közéleti előnyökről kellett lemondania. Évtizedeken át tagja volt a város törvényhatósági bizottságának; puritánsága, becsületessége annyira ismeretes volt a nagyváradai közönség előtt, hogy bizalmával több ízben tüntette ki. Megtörtént egy ízben, hogy elvi okokból lemondott a törvényhatósági bizottság tisztségéről, de a választóközönség nem hagyta őt cserben és a legközelebbi választások alkalmával újból bekerült a város parlamentjébe.

Mihelyi Adolf a legutóbbi időben betegsége és magas kora miatt visszavonult minden közéleti tevékenységtől. Nyelvrák támadta meg és betegsége az első pillanattól kezdve már gyógyíthatatlannak látszott. Ettől az időtől fogva már csak ritkán lehetett látni a város utcáin Mihelyi Adolfot, ahogy egyszerűen szürkén és feltűnés nélkül igyekszik elvonulni a tömegbe.

A mai nemzedék már alig tudja mit veszített ebben a régi jó ügyvédben, akinek élete a város fejlődésének fénykorával forrott össze.

Ma délután 4 órakor temetik a Gojdu (Deák Ferenc) utcai gyászházból Mihelyi Adolfot, akit a kiterjedt Mihelyi-dinasztia kívül az egész város régi társadalma őszinte részvéttel és szívből gyászol.

Találja ki mi a 16?

Megfejtés az Estilap vasárnapi számában

3092

Legjobb iskolaharismnyak
Kertészsnénél
Avram I. (Kossuth)-utca 2 sz.

ROMÁNIA A PETRÓLEUMTÁRSULATOK VILÁGHARCÁBAN

Az angolok a román nyersolajjal akarják letörni az orosz

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Az angol-hollandi „Royal-Dutch” és az amerikai „Stan-

Szombattól Matrica grófnő

dard Oil” petróleumtermelő társulatok harca évek óta foglalkoztatja a világot. A két társulat anyagilag olyan erőt képvisel, amelynek hatása sokszor a világpolitikai helyzet alakulásán is meglátszik.

Legutóbb az amerikai Standard Oil megszerezte a szovjetországi (Baku) petróleumkutak fölötti uralmat és az orosz petróleummal kezdte elárasztani Közép-Európát is, ahol eddig az angolok domináltak.

Mint az Adeverul írja, az angol-hollandi petróleumnak az amerikai ellen való harcában fontos szerephez jut a román petróleum is.

Sir Deterding, a Royal-Dutch vezetője kijelentette, hogy minden eszközzel igyekezni fog lehetetlenné tenni azt a konkurenciát, amelyet a Standard Oil csinál az Oroszországból szerzett petróleummal.

A két társulat között a különböző fogyasztó piacokon fog állni a harc, azonban, ami Közép-Európát illeti, ahol az orosz petróleum már túlsúlyba kezd kerülni, Sir Deterding a román petróleumot fogja felhasználni arra, hogy a Standard Oil akcióját megfússza.

A „Berliner Tageblatt” egyik legutóbbi száma részletesen foglalkozik ezzel a kérdéssel és néhány nagyon érdekes állítást kockáztat meg, ha ugyan megfelel az igazságnak.

Azt írja a német lap, hogy Sir Deterding fel fogja hasz-

nálni Romániának, mint Közép-Európa petróleum-szállító-jának kedvező földrajzi helyzetét arra, hogy az utódállamokban intenzívebbé tegye petróleumtermékeinek elhelyezését.

Nagy énekes és táncos operettparódia

Az „Astra Romana” — egyik legnagyobb román petróleum-társulat — a Royal-Dutch érdekkörébe tartozik és ennek, valamint az angol tőkével dolgozó romániai petróleumtársulatoknak támogatása révén Sir Deterding, a berlini lap szerint könnyen felkészülhet a harcra. E célra Sir Deterding hajlandó áldozatokat is hozni. Miben állnak ezek az áldozatok?

Sir Deterding mozgásba fogja hozni az angol tőkét, hogy minél előbb megalakulhasson az a társulat, amelynek feladata lesz az állami petróleum-vezetékek kommercializálása és szállítóképességük növelése, úgy, hogy Konstanca felé egy újabb vezetéket építenek.

Sir Deterding programjának egyik fontos pontja: autorizációt szerezni a román kormánytól nyersolaj kivitelére. Ugyanis valamennyi utódállamnak vannak petróleum-finomító üzemek, amelyek most orosz nyersolajat dolgoznak fel. Ha a romániai nyersolaj kivitele szabad volna, ezek az üzemek inkább román nyersolajat vennének, úgy ennek minősége, mint a könnyű szállítási lehetőség miatt is, amit Románia földrajzi helyzete nyújt. És a „Berliner Tageblatt” azt mondja, hogy Sir Deterdingnek végül is sikerülnie fog a román kormányt meggyőzni arról, hogy engedje

meg a nyersolaj exportját, mert Sir Deterding e céljának elérésére fel fogja használni az angol külügyminisztériummal való összeköttetéseit és az angol nagytőkére való befolyását.

Hogy aztán Vintila Bratianu bányatörvénye és más egyéb milyen akadály lesz Sir Deterding útjában, arról nem ír a német világlap.

Schimayakkal Apolló—Atlantic

A NAC SAKK SZAKOSZTÁLYA.

A Nagyvárad Atlétikai Club vezetősége elhatározta, a belső klubélet minél intenzívebb kiépítését, e célt szolgálja a sakkszakosztály felállítása is. Mint értesülünk a NAC klubhelyiségében már a közeljövőben nagyszabású sakkversenyek kerülnek lebonyolításra. Így már szeptember második felében kiírásra kerül az első sakkverseny Nagyvárad bajnokságáért.

A NAC sakkszakosztályába minden este 9—10 óra között lehet beiratkozni Imrei Zoltán-nál, a Royal kávéház fölött lévő klubhelyiségben.

Szülők figyelmébe!

Kitűnő minőségű

**iskola-
hegedű**

330.— Lei

a Granaria-telepen.

3900

Mozgószínházi műsorok:

Atlantic nyári mozgó

Pénteken
este 9 és fél órakor

Simayak

a nagy sikert aratott heti műsor
ma utoljára

Kedvezményes jegyek
ma érvényesek

Figyelem!

Szombaton a Schimayak új műsorral jönnek

A legérdekesebb szám:

Matricagrófnő

nagy operettparódia

Apolló

Pénteken
délután 6 órakor

Mérsékelt helyárak

Simayak

A legremekebb kabarészmok,

Este 9 órakor

12, 15 és 20 leles helyárakkal

Schimek-család

Nagy dráma 7 felvonásban

A főszerepben: Olga Tschehova

Heyman-szinkör

Ma 5 és 7 órakor

Cézár a vádló

Rendes mozi helyárakkal

Este 9 és fél órakor

Boros Kökény és társulata

Rendes színházi helyárakkal

Sonnenfeld Andorné halálára

... Csend. A nagy ujságház ablakóriásai mögött hallgat a gépek infernális orkesztere. A transzmissziók mozdulatlanok és a betűszekrények milliányi apró, kor-mos fészke is sötét tragikus szárny borul a nyüzsgő munka óráiból eltépett percben. Csened. És hol van Bandi ur, miért nem áll vidám arccal, firtató szemmel hű munkásai közt a kolosszális nyomtatósárhányok kerekai, sró-jai előtt? Csened. Az udvar a perzselő gyári munka zajos flottabázisa némán issza a délutáni napfényt. Könnyes, idegen arcok fehéren bujnak össze az izzó falak mentén és ni Bandi ur kedves elrajzolt feje az emelet korridorján bukkan elő. De rá se lehet ismer-si. Egy sárga halotti maszk... és... és ebben a nagy házban, ahol a munka istentisztelete most megállott, váratlan ének rezdül. Az ének szívetállító. Gyász, veret-tetés, üldözés, megalázás, bujdok-lás sok ezer esztendősféjdalma süvölt a melódiákban, a gólesz nyughatatlan, felhőket ostromló sírása...

Temetnek. És ahol egykor fe-lelthetetlen Sonnenfeld Adolf te-remtő fantáziája boldog családja körében ringott, a kedves, puha, pátriárkális hangulatu szobákban sikoltó zokogással emelnek föl egy koporsót. Virág, mennyi, mennyi virág, áldott, termő tövé-ről tépett virága az isteni nyárnak harmatos könnyét hinti egy drága, fiatal halott márvány-homlokára.

A Sonnenfeld-házban temetnek. Sonnenfeld Andorné az, akit sirat az ének. Vajon? Lám, milyen két-ségek közt nyüglődik a gyarló emberi lélek. Vajon lehetséges, hogy a boldog, hamvas mosoly egy titkos intésre jégge fagyjon? Lehetséges, hogy a forró, zajló, fiatal élet hibátlan ritmusát meg-állítsa minden jeltétel nélkül, ok nélkül egy ostoba pillanat átko-zott transcendentális szeszélye, mialatt annyi nyomorult vénség és ezézszeresen halálra érett beteg számára kisüt és kisüt a nap? A gyönyörű gyermeki asszony, a fia-talság, a szépség és grácia. Egy esz-ményi mithikus házaselet hírtörre-sénál szinte távoli szent örömkö-re volt rendeltetve, hogy a csa-ládban hagyományos boldogságra nevelje kis angyalait, a bűbájos Zeuszát és az aranyos csöppséget, akinek sírására nem ébredt fel többé...

Egy hajnali hűs lehellet és nem ébredt fel többé Smilovics Sárika. Elomlott észrevétlen, mint a görög oszlopok fehér szépsége, ahogy a kandallón elpattan egy sevesi vá-za... Pár napja még csupa szere-lem, szeretet, napfény és most ime a szépséges fiatal asszony temeté-sére gyülekezett egy nagy város minden rendű és rangú népe. A gyász ma nem egy megtört har-monikus szép családé, az egész társadalom szíve a siratók szívé-vel ébreg. Milyen szomorúság egy remek diadémból edes, tiszta és nemes drágakövet elveszíteni: ezt érzi nagy megrendültségében min-denki Váradon... és ez az izzó, őszinte gyászos érzés ma a véres nyílt sebekre az egyedüli lehetsé-ges, halvány vigasztalás...

Tegnap délután fél 5 órakor az egész város osztatlan részvéte mellett kísérték el utolsó útjára a hirtelenül elhunyt Sonnenfeld Andornét. Ilyen megható, szívbe-markoló és kopár pompájú gyász-

szertartást régen nem látott Nagy-várad. Ezrekre menő tömeg gyült össze a Sonnenfeld-palota udva-rán, a lépcsőkön, a korridorokon, az utcán és a gyászolók valóság-gal zarándokoltak a város minden részéből a halottas ház felé.

Rengeteg koszorú és virág kö-zött, álmában mosolyogva elúdt a szegény, tragikus véget ért fiatal-asszony, amikor rászegézték a koporsó deszka fedelét. Ekkorára

már mozdulni sem lehetett még a ház körül sem és amikor a halot-tas kórus felzendült; szívbe-markoló zokogás tört ki a gyászoló kö-zönség köréből. Idegen emberek egymás nyakába borulva, hango-san sirtak, szem nem maradt szá-razon.

Magas szárnyalású, végső-kig megható gyászbeszédben bucsu-ztatta a drága halottat dr Kecske-méti Lipót főrabbi. Beszéde alatt egy pillanatig sem szünetelt a zo-kogás és voltak sokszor pillana-tok, amikor még a szónoklat

hangjait is tulszárnyalta a közön-ség hangos sírása. A beszéd után a nyomdász dalkör gyászzenéke következett, majd megindult a gyázkocsi és utána beláthatatlan sokaságu autó és kocsitábor, kö-vetve az ezrekben álló gyászme-netet. Nagyon sokan kísérték ki egész a temetőig a halottat, ahol még egy rövid szertartás volt, — Kecske-méti Lipót bucsuztatója és azután elföldelték a Sonnenfeld-család halottját, akit egész Nagy-várad közönsége mélyeséges rész-vétellel siratott meg...

„Lefixették a szalontai helyettes-polgármestert!”

A volt községi főbíró súlyos vádja a helyettes polgármester ellen — Izgalmas jelenetek között félbeszakadt a vizsgálat a hajduváros tanácsa ellen

Az „Estilap” szalontai tudósítójától:

Néhány héttel ezelőtt meg-irtuk, dr Coos Mózes ügyvéd terjedelmes feljelentést adott be a prefektushoz Szalonta vá-roso tanácsa ellen, amelyet a legkülönfélébb törvénytelen-séggel és a szabálysértések egész özönével vádol meg.

A vádpontok között, melye-ket a feljelentés felsorol, szere-pel a szalontai Vasut-utca aszfaltozásának ügye, amelylyel annak idején a megyei tanács is sokat foglalkozott, mivel a

munkálatok kiadása körül két-ségbevonhatatlanul történtek formahibák. Az ügy azonban annak idején rendes elintézés-t nyert, mert az akkor elrendelt vizsgálat megállapította a ta-nács intézkedésének jóhisze-műségét.

Dr Coos ennek ellenére is-mét szükségesnek látta a kér-dést szőnyegre hozni, ami nem történt meg minden izgalom nélkül.

Hetek óta olyan hírek hal-latszanak a szalontai tanács-csal kapcsolatban, hogy

a feloszlítás már csak nagyon közeli idő kérdése,

sőt akadtak egyesek, akik ar-ról is tudtak, hogy hamarosan ideiglenes tanács kerül a vá-roso élére.

Ezek a hírek természetesen koraiaknak bizonyultak, de annyi mindenestre igaz, hogy a tanács ellen dr Lobontiu prefektus elrendelte a vizsgá-latot,

amely tegnap meg is kez-dődött.

A vizsgálat vezetésével a prefektus Michis megyei fő-számvevőt és Avram főjegyzőt bizta meg, akik

a tanácsot tegnap rendki-vüli ülésre hívták össze,

amelyen a feljelentést pontok szerint vették tárgyalás alá.

Mikor aztán a tanács az aszfaltozás ügyéhez fogott, a higgadt tárgyalást izgalmas fordulatok szakították meg.

A felszólalások során ugyan-is Bódy Mihály, Szalonta volt főbírája azt a nyilván meg-gondolatlan kijelentést tette, hogy

dr Gaal Pál helyettes pol-gármestert, aki annak ide-jén, amikor az aszfaltozást a tanács elhatározta, az üléseken elnökölt, egysze-rűen — lefizették.

Bódynak ez a minden alap nélküli megjegyzése természe-tesen óriási felháborodást vál-tott ki a jelenlevőkből. Külö-nösen dr Greavu polgármester nyilatkozott elítélően a nyílt ülésen elhangzó rágalomról. — Dr Gaal halotthalványan hall-gatta a súlyos vádakat, majd felállt és csak annyit mondott, hogy

a kijelentésért a bíróság előtt fog elégtételt venni magának.

Természetes, hogy a tanács-kozást egyelőre nem lehetett folytatni és a vizsgálatot a jövő hétre halasztották el.

Megint sorsol a Nagyvárad Estilap

A legközelebbi szenzációs és értékes ajándékainkat a régi rendszer szerint

sorsolás útján osztjuk ki olvasóink között.

A publikum óhajja az ajándék-kiosztásnak ezt a módját, amely kétségtelenül igen érdekes és váratlan meglepetésekkel jár. A mostani sorsolás alkalmával

100 olvasó fog nyerni.

Az ajándék-tárgyak olyan tömegét osztjuk ki, amilyenre ed-dig még sohasem volt példa.

A szerencsés nyerő főnem szerkezetű valódi svájci ébresztő órát kap ajándékba, amely nemcsak maradandó emlék az Estilaptól, hanem igen praktikus és produktív emberek számára szinte nélkü-lözhetetlen ajándéktárgy.

Legyen szerencséje, a legközelebbi sorsolásnál!

Az ébresztő óra szerencséjének feltámadását jelenti:

jelképe lesz az új és jobb korszaknak, amely mindenben szeren-csét és örömet hoz.

Ébredjen fel!

ezt szimbolizálja az Estilap legújabb ajándéka, az ébresztő óra. Tartsen lépést az eseményekkel, egy pillanatra se csüggedjen, higgyen erejében és szerencséjében, tartsen ki az Estilap mellett.

Az Estilap mindenki számára szerencsét hoz, nem szabad el-szalasztani a kedvező alkalmat.

Az Estilap olvasói közül már eddig is nagyon sokan nyertek, mest a szerencse azokra fog mosolyogni, akik hűségesen kitartanak a mi lapunk mellett.

Minden nap vegye meg és olvassa el az Estilapot, az új sor-solásról minden nap közlünk érdekes tudnivalókat és

az olvasónak az Estilap minden számára szíüksége van!

Megérkezett, ma már játszik

Boross Géza és Kökény Ilona

társulata a Heyman színikörben

MOZI

Az Atlantic nyári mozi műsora:

Pénteken este: Schimayak.
Szombaton: Schimayak új műsorra!

Vasárnap d. e. matiné. Kis Doritt és Cchimayak.

Az Apolló mozgósínház műsora:

Péntek d. u. 6 órakor: Schimayak.

Péntek este 15 és 20 leies helyárrakkal: Schimek-család, Olga Tscheclovával.

Heyman szinkör

Péntek 5 és 7 órakor: Premier! Cézár a vádló.

Péntek este 9 és fél órakor: Boross, Kökény és társulatának első előadása. Rendes helyárrakkal.

Szombat 3, 5 órakor: Cézár a vádló.

Szombaton 7 órai kezdettel: Boross-Kökény és társulatának vendégjátéka, mérsékelt helyárrakkal! Jegysorozat szám 46.

Szombat este 9 és fél órai kezdettel: Boross-Kökény és társulatának vendégjátéka, rendez helyárrakkal! Jegysorozat 47.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné, Majomember, 10 leies helyárrakkal.

Vasárnap délután 3, 5 órakor: Cézár a vádló. Mozi helyárrak.

Vasárnap 7 órakor: Boross-Kökény és társulatának előadása. Mérsékelt színházi helyárrakkal! Jegy-sorozat 48.

Vasárnap 9 és fél órakor: Boross-Kökény és társulatának előadása. Rendes színházi helyárrak-kell! Jegy-sorozat 49.

= Boross-Kökény társulata megérkezett. Forró siker, ünnepeztetés és zsufolt házak előtt játszott Boross és Kökény társulata Temesvárott és Aradon és ma már itt kezdik meg négy napra terjedő vendégjátékukat a Heyman Szinkörben. Két naponként változó műsorban lépnek fel a kiváló művészek. Gazdag műsorukon naponta 5 kis darab és 16 schanson, kuplé és ének-szám szerepel. A ma esti bemutató előadás szenzációs műsorára a legjobb és legértékesebb darabjaikat vették fel a művészek, tehát tanácsos lesz jegyekről előre gondoskodni.

NAPPAL

FOTEL

Új rendszerű összeesukható fotel, mely éjjel ágyak használható

már 3300 leiftől kapható

ART kárpitosnál

Cosbuc (Szalárdi)-utca 9. szám
Rosenzweig-palota

ÉJEL

3883

AGY

SPORT

A meglepetések sportdélutánja Testen

A Hungária döntetlenül játszott a Vasassal — A Sabaria megverte a bécsi Wac-ot — Ferencváros—Vienna 2:0 (1:0)

A mérkőzés nem elégitette ki a közönséget, amely sokat várt a két nagyhírű csapat találkozásától.

Ferencváros a vezetést már a 4-ik percben megszerzi. Kohut lerohan, beadását Turay élesen a kapuba fejele. Ezután elég színtelen mezőnyjáték következik, amit csak a bécsi szélsők szép lefutásai szakítanak meg, azonban belső triójuk gólképtelen. A Ferencváros védelme jól működik, a csatársorban azonban csak Turay mutat különösebbet. A második félidőben újra mezőnyjáték mindkét részről, gyér támadásokkal tarkítva. A harmadik percben Bukovi fejesét a Vienna kapus kiöklözi, de a labda újra Bukovi elé kerül,

aki azt a hálóba továbbítja. A mérkőzést általában Ferencváros fölény jellemezte.

HUNGARIA—VASAS 3:3 (1:2)

Elsőosztályu profilig mérkőzés. Igen változatos tempóval kezdődik, melyben a Hungaria támad többet, de a Vasasok kapusa kitűnően véd.

A 4. percben Haar beadását Orth Svarekhez továbbítja, aki védhetetlen gólt lő, ezután Vasas fölény, mely Jellinek két szép góljával jut kifejezésre. A második félidőben a Hungaria erős iramot diktál, a 14. percben Kovács Vasas hátrvéd öngólt vét, majd 3 perc múlva Svarek megszerzi a Hungariának a vezetést, azonban a 25-ik percben Grünfeld újra egalizál.

Sabaria—Wac (Bécs 4:1 (3:1).

Kinizsi-Arad válogatott 2:0 (0:0)

A Törökvés sportünnepélye

Dr Egrü Gergelyné a zászló anyja

Fényes ünnepség színhelye lesz vasárnap a Rhédey-kerti sporttelep. A Törökvés zászlót avat, 15 évet jubilál a ebből az alkalomból a hatóságok, a Szövetség és a testvér sportegyesületek, de általában a váradí sportszerető közönség meleg ünneplésben részesíti.

A zászlóanyja tisztét dr. Egrü Gergely polgármester neje tölti be és irányítása alatt nagy hölgybizottság fáradozik az ünnepély fényének emelésére.

Már délelőtt 9 órakor kezdődik az országos atlétikai verseny előfutama és a kerékpár versenyek előfutamai. Délutánra csak a döntő versenyek maradnak, pontosan 4 órakor veszi kezdetét a zászló felavatási aktushoz a sport egyesületek felvonulása, katonazene mellett. A clubbok csoportonként való elhelyezkedése után a zászlót adományozó nők átadják a zászló anyának, ünnepélyes szokásokhoz híven s az átvétel után, az ezüst, védnőknek nevével vészt zászlószegek beverése következik. A felvonuló csapatok elvonulása után az Amte—Törökvés mérkőzés teszi még izgalmasabbá a napot, mert mindenkor erős ellenfelek voltak a football sportban mindketten.

A mérkőzésre a Törökvés a lehető legjobb csapatot állítja ki, a beteg Bartha Jóska hiánya nagyon fáj a Törökvésnek, de Székely és Gróh igyekezni fognak a közvetlen védelmet kiegészíteni. Az Amtet nem kell dicsérni. A játéka mindenkor kielégítette a közönséget és most is megelégedéssel fog távozni.

Az ünnepély fényét emeli az a körülmény is, hogy a védnökséget a város notabilitásai vállalták. Este a Csarnokban folytatódik

az ünnepély diszközgyűlés keretében és reggelig tartó táncmulatsággal, mely bizonyos sokáig emlékeiben marad a résztvevőknek.

Az ünnepély belépődíjai a legméltányosabban a következőkig vannak megszabva:

A Rhédey-kerti sporttelepen egész napi érvénnyel: gyermek-jegy 20, állóhely 30, tagdíjhátralékban nem lévő Törökvés tagoknak 25, korzójegy 45, Törökvés tagoknak 35, tribünjegy 60, páholyjegy 80, játékosjegy 10 lei.

Ezenkívül a bukaresti központi szövetség rendelete alapján minden jegy után 5 lei fizetendő az olimpiási alap javára.

○ A Nac vezetősége ma este 7 órakor értekezletet tart. Szombaton este 8 órakor a Royal-kávéház fölötti klubhelyiségében játékosértekezlet, az összes játékosok pontosan megjelenni szíveskedjenek.

○ A Törökvés ma délután öt-kor nagy traininget tart, az összes játékosok pontos megjelenségét kéri a vezetőség.

Nyakkendő a legszebb kivitelben, legolcsóbb árban

3865

Nyakkendőáruház (Musikával szemben)

MEGNYILT

a legolcsóbb bevásárlási forrás

Női harisnyák	35	Leitől
Cérna fáttyol harisnya	110	Lei
Férfi selyem-zokni	65	Lei
Férfi zoknik	19	Leitől
Selyem nyakkendők legújabb divatúak	75	Leitől
Zsebkendő —	8	Lei
Gyermek patent harisnya	20	Lei

Puloverek, csipkék, csattok, keztyűk, szabó-kellékek legolcsóbban beszerezhetők

Sielberstein-nál

Széchenyi-épületben, a volt Musica helyén

Varrónőknek 10% engedmény

Mosse 3884

Gyermek- és női kabátokban nagy választék, olcsó árak 3681

Weber Modell-Áruház

Vlahuța Szt. János)-utca 6. sz.

Tulhalmazott raktár folytán

zongorák pianinok

hallatlan olcsó árban és kölcsönbe is

kaphatók 3028

Sternberg-nél

Bul. Regele Ferdinand 14.

Rádió-készülékek és alkatrészek,

valamint készülékek szerelése és javítása legolcsóbban csakis

Hagymási Fülöp

hat, engedélyezett rádió-szerelőnél végeztetnek el. — Mária királyné (Bémer)-tér. Kishídó. Telefon: 7-25.

A RAUSCHER-CSALÁD AUTÓKATASZTRÓFÁJA

Rauscher cukrász ma már túl van a veszélyen — A bérautó soffőrjét tegnap hozták be Nagyváradra — A fiatal Rauscher menyasszonya előre megsejtette a szerencsétlenséget

A nagyváradai lapok részletesen beszámoltak arról a súlyos autókatasztrófáról, amelynek szereplői ismert váradai emberek voltak. Szerdán reggel 6 órakor indultak el Nagyváradról Rauscher Ede cukrász, fia Rauscher Ferenc és menyasszonya Szántó Rózsika, az Ord 275-ös számú bérautóval. Az utasok mind a hárman a hátsó ülésen foglaltak helyet, míg a volán-nál Marseg Dezső soffőr ült. Lugosra igyekezett a kis váradai társaság, és már majdnem Aradra érték, amikor váratlanul bekövetkezett a szerencsétlenség. A soffőr, aki végig 60, sőt hetven kilométeres sebességgel szelte át az országutakat, a Szent-Anna község mellett lévő híd betonkorlátjának vezette a kocsit és a merész ívben kanyargó autóból a hatalmas zökkenés következtében

az utasok kirepültek az országútra.

A fiatalabb Rauscher és annak menyasszonya, továbbá a gépkocsi soffőre aránylag könnyű szerrel szabadultak a halálos veszé-

delemből, egyedül Rauscher Ede került a felfordult gépkocsi alá, amelynek vasváza különösen a koponya táján sértette meg súlyosabban.

A szerencsétlenül járt Rauscher Edét Szentannán részesítették első segélyben, ahonnan a délutáni órákban szállították be Váradra és itt a biharmegyei köz-kórház sebészeti osztályán helyezték el.

A súlyosan sérült cukrászt dr. Pop Sándor egyetemi tanár, sebész főorvos vizsgálta meg és állapotát a körülményekhez képest annyira kielégítőnek találta, hogy a sürgős operatív beavatkozást sem látta szükségesnek.

A kórágyon

Az elsőemeleti sebészeti osztály 11-es szobájában helyezték el Rauscher Edét, aki az éjszakát teljesen láztalanul, aránylag nyugodtan töltötte. Miután állapota egyáltalán nem od okot aggodalomra, az operációt a röntgenvizsgálat megejtéséig — amely előreláthatólag csak ma lesz — elhalasztották.

ség bekövetkezése után eltűnt és egyes lapjelentések szerint megszökött.

Tegnap aztán megérkezett ezeknek a híreknek cáfolataként maga Marseg, aki a katasztrófánál fejen, karján és a lábán sérült meg könnyebben.

A vigyázatlan soffőrt Szent-Annán kötötték be, majd átkísérték a csendőrségre, ahol részletesen kihallgatták a szerencsétlenségről. A csendőrségről kísérték aztán Nagyváradra. A bűnügyi osztályon ma kezdik meg a katasztrófát előidéző soffőr kihallgatását.

Könnyebb természetű koponya-alapi törés

A délelőtti órákban nyert értesülésünk szerint Rauscher Ede könnyebb természetű koponyaalapi törést szenvedett és a gyógyulás 4—5 hetet vesz igénybe.

A hágai döntőbiróság elé kerül a román-magyar birtokper?

— Az Estilap eredeti távirata —

Genéből táviratozzák:

A román-magyar birtokper, kiszivárgott hírek szerint Chamberlain a jövő hét elején napirendre tűzi.

Tegnap délelőtt Stresemann német külügyminiszter Titulescu vendége volt és ez alkalommal beható tárgyaláso-

kat folytattak a román-magyar optások vitás ügyében.

Állítólag szó volt arról, hogy

a román-magyar döntőbiróság illetékességének az ügyét a hágai állandó döntőbiróság fogja megvizsgálni.

Zsiros-szódát ivott

egy szerelmében csalódott fiatalember

Egyszerű, de romantikára igen hajlamos földművelő Campian Florian, akit tegnap este 9 órakor, fivérének Hering-oldalon lévő lakásáról szállították be a biharmegyei köz-kórházba.

A 23 esztendőes Campian Florian lángoló szerelemre gyulladt egyik módosabb szőlőbirtokos lányára iránt és ugylátszik, a fiatal fiu szerelmes érzelmek nem találtak viszonzásra, mert szegény Campian Florian már napok óta lehorgasztott fővel járt-kelt a dülők között és ha megkérdezték, hogy miért vág oly szomorú ábrázatot, szeméi rögtön fényesen ragyogtak és elkeseredetten fakadt ki:

— Ha Margit nem lesz az enyém, meglátjátok, valami boldogságot csinállok!

Persze, senkinek se veite komolyan a szerelmes fiu megjegyzéseit és gondolták, majd csak megjön az esze és elfelejti azt a kék szemű, szőke hajú kis lányt, aki nem akart az övé lenni. De Campian Florian nem az az ember, aki szavát meg ne tartja s az ő egyszerű eszével úgy hitte, hogy már nincs más választása: vagy az övé lesz a Margit vagy véget vet ennek a kutya életnek.

Tegnap este egy kevéssel többet ivott a kelleténél és a szerelmes legény kábult fővel odalopózott szíve választottjának ablaka alá. Szíve keservének minden buját-bánatát nótába öntötte és várta türelmetlenül a választ, hogy Margikája majd jelt fog neki adni, hogy meghatja az ő kesergése. Várt egy fél órát, várt egy órát, de Margit csak nem akart megjelenni a hívó nótázásra Végre Campian Florian megunt a várakozást, szemébe huzta a kis pörge kalapját, aztán megfordult és busan, lelkéből kicsordult fájdalommal megindult hazafelé. Otthon

aztán első dolga az volt, hogy bement a faskamrába, ott megkereste a multkori mosásból megmaradt

zsiros szódás üveget és annak tartalmát fenékiig kiürítette.

Bátyja, meg sógorasszonya talált rá később a fájdalomtól nyöszörgő szerelmes legényre, akit a mentők szállították be aztán a biharmegyei köz-kórházba, ahol rögtön gyomormosást kapott.

A gyors orvosi beavatkozás csakhamar eszméltre térítette a szerelmében csalódott legényt, — akinek ágya szélén ma délelőtt már ott ült az ő szíve választottja, szerelmesen simogatva a fiatalember csontos férfias kezét...

AZ

ASTORIA

kávéházban

ma és minden este

Rigó Józsi

és Tóni

budapesti cigányprimás és teljes zenekara hangversenyez

3895

Butorvásárlók figyelmébe!

Hálósobák, ebédlők, uriszobák, garnitúrák, konyhaberendezések, komplett lakberendezések

nagy választékban

szolid, izléses, modern, megbízható, egyszerű és művészi kivitelben

olcsó engros árban

kaphatók gyári lerakatunkban.

WALLERSTEIN FERENC UTÓDA

Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 19. szám alatt

Alólirottak szívük mélyéig
megrendülve tudatják, hogy
a legjobb testvér, sógor, nagy-
bátya és rokon

Mihelyi Adolf

ügyvéd,

volt városi törvényhatósági
bizottsági tag, az ügyvédi ka-
mara volt alelnöke, a Bihar-
megyei Takarékpénztárnak 20
éven át volt igazgatósági tagja
és ügyész

Folyó hó 8. napján élete 73-ik
évében hosszú és kinos szen-
vedés után kilehelte nemes
lelkét.

Drága halottunk földi ma-
radványait folyó hó 9-ik nap-
ján délután 4 órakor kísérik
az Eman. Gódu (Deák Ferenc)
utca 7. sz. gyászházából örök
nyugovóra és erre a szertar-
tásra az elhunyt barátait és
tisztelőit meghívjuk.

Mihelyi Vilma férj.
Dr. Ballos Sándoré,
Mihelyi Pál,
Mihelyi Jenő
fivérei.

Dr. Ballos Sándor
sógora.

Mihelyi Pálné
szül. Jakob Sándorné
sz. górnó,

Dr. Ballos Mór
unokatestje.

Ballos Olga férj.

Dr. Lengyel Istváné,
Mihelyi Elvira férj.

Dr. Komáromi Dezsőné,
Mihelyi Margit férj.

Polczs Richárdné,
Götschmidt Paula férj.

Dr. Grünwald Izoré,
Götschmidt Irén.

Dr. Pollák Gyuláné,
Handel Ilonka férj.

Dr. Sor Dezsőné,
Mihelyi Mária férj.

Ass. Vilmosné,
Mihelyi Agnes

unokahúgai és ezek férjei és gyermekei.

Fehér leányszoba-butor eladó

Cím:

STERNBERG I.

Bul. Reg. Ferdinand 14.

**Péntek, szombat,
vasárnap, hétfőn**

Elfelejté adósságát,
ha meghallgatja

Boross Géza

és

Kökény Ilona

kabarétársulatát
a Heyman-szín-
körben

x „Ötvenszer is lehullott az
akác szirma”, ez az a sokat kere-
sett magyar nótá, mely nem volt
kapható. Most jelent meg, ára 48
lel. Kapható a Hegedüs hírlapíró-
da zeneműosztályában.

Mi újság?

A lei ma Zürichben: 318.—

Zürichi nyitás

BUKAREST 318.—

BERLIN	12338.—
NEW-YORK	518.66
LONDON	2521.25
PARIS	2033.50
MILANO	2820.—
BUDAPEST	9075.—
PRAGA	1537.50
BECS	7310.—

Váradai árfolyamok

1927. szeptember 9.

	Pénz	Áru
Pengő	28.35	28.50
Dollár	162.—	162.50
Cseh korona	4.80	4.82
Svájci frank	31.30	31.40
Oszták shilling	22.90	23.—
Francia frank	6.40	6.45
Angol font	790.—	793.—
Olasz lira	8.80	8.90

Figyelem!

SCHIMAYÉK
szombattól új nagy műsor

Matrica grófnő

operettparódia

Apolló

Atlantic

* A Nilgész-telep iskolájának
ügye ma kerül a tanács elé. A
ma délutáni tanácsülés program-
jának egyik legfontosabb pontja
lesz a Nilgész-telep iskolájának
kérdése. Craciun András tanár,
kultúratanácsos fogja referálni az
ügyet és bizonyosra vehető, hogy
az utolsó akadály is elhárul az is-
kola útjából. Számos szempont
szól amellett, hogy ezt az iskolát
még áldozatok árán is megcsinál-
ják, mert a legközelebbi iskola
ahova most a nilgésztelepi pyere-
kek járnak, igen messze esik.

Apolló: Schimek-család.

* Vallásos est, templom építési
alapra. A külvárosi ref. énekhar
vasárnap, 11-én, este fél 7 órai
kezdettel vallásos ünnepélyt tart
a velencei imaházban a következ-
ző műsorral: 1. Felálló ének: 4.
dics. 2. A vak leány, szavaja:
Melnár Ilonka. 3. Gyül. ének: 100.
dics. 1. 2. v. 4. Imádkozás dr.
Gyenge János, réti. lelkész. 5.
Énekhar: Oh kereslek (Mainzer
Józseftől). 6. Prédikál: Szabó La-
jos ref. segédlelkész. 7. Énekhar:
Hegyha zug a lét vihara. (Mc.
Granabától). 8. Jairus leánya,
szavaja: Marcsáné Jámber Mar-
git. 9. Gyül. ének 236. dics. 1. v.
Persely adományok ez alkalom-
mal felerészben a velencei tem-
plom, felerészben pedig a külvá-
rosi szeretetház építési alapjára
lesz fordítva.

Klein Vilmos

Bul. Reg. Ferdinand 3.

harisnyát a legjobbak

* Orvosi hír. Dr. Pollat-
sek Pál belgyógyász rendelő-
jét Bulev. Reg. Ferdinand
(Rákóczy-ut) 10. sz. alá he-
lyezte át. Telefon 1021.

* Lehetőleg a hivatalos órák
alatt láttaoztassák az utleve-
leket. A rendőrprefektúra tit-
kári hivatala felkéri a kül-
földre utazó közönséget, hogy
utleveleiket lehetőleg a hiva-
talos órák alatt, 8-tól 2-ig lát-
tatoztassák a szükséges ki-
utazási vízummal.

Figyelem!

* Istentisztelet a Cion-tem-
plomban. Az istentisztelet ma
este 6 óra 45 perckor kezdődik
a Cion-templomban.

Matrica grófnőt játszik a
Schimayak!

* A Némethy-család gyász-
a. Öszinte és mély részvétellel értesü-
lünk, hogy dr. Némethy József
nyugalmazzon táblai bíró szerdán
este 9 órakor hosszas szenvedés
után jobblétre szenderült. Az el-
hunyt egyik igen érdemes alakja
volt a régi Nagyvárának és bírói
működése közben is kiváló érde-
meket szerzett, dr. Némethy Józ-
sef régebben publicisztikai tevé-
kenységet is fejtett ki, munkatár-
sa volt még a megboldogult Ivá-
nyi Ödön idejében a Nagyvár-
nak. A halottat kiterjedt és elő-
kelő család gyászolja, dr. Némethy
Gyula preláus-kanonok és dr.
Némethy Géza budapesti egyete-
mi tanár, a Magyar Tudományos
Akadémia osztályfőnöke, valamint
dr. Némethy Ferenc biharmegyei
főügyész, a fivérei. A halottat hol-
nap délelőtt háromnegyed 10 óra-
kor temetik el a biharmegyei köz-
kórház udvaráról az olasz teme-
tőbe. Az engesztelő áldozat dél-
előtt 10 órakor lesz a váradolási
róm. kath. plebánia templomban.

x **Hölgyeim!** Nincs többé
kellemetlen kövérség. Garan-
cia mellett rövid idő alatt le-
fogyhat a Mensendick-féle
testnevelő torna által. Feder-
Baba táncintézetében. Gyer-
mekeknek ritmikus torna! 1

Harisnyák legolcsóbban

Klein Vilmosnál

* Szombaton este disznó-
teros vacsora, gróf Zichy-féle
borokkal. Legszerűbb árak,
pontos kiszolgálás, Káth. Kör-
ben, Krajcsiknál.

**Hol vásároljunk vásznat
és asztalneműt???**
FLEGMAN-nál!

Atlantic nyári színházban

Vasárnap d. e. matiné

Rekord műsor

A kis Dorrit

megható gyermektörténet

Főszerepben: Gunnar Tolnas és
Korrina Bell

és nagy kacagató műsorral a

Simay-kvarlett

Bobózatok, ének és tánc

* **Kereskedők figyelmébe!** A
„PÉNZVILÁG” mindenkor a
kereskedők, gyárak és vállala-
tok érdekében dolgozik. Ko-
moly és nívós szakkikkeinket,
továbbá az élénk közgazda-
sági riportokat kísérik állan-
dóan figyelemmel. Főszerkesz-
tő dr. Böszörményi An-
dor. Szerkesztőség és kiadó-
hivatal Densusianu (Jókai)-
utca 11. Telefon 9.

* **Széket emelt a végrehajtóra.**
A rendőrség letartóztatta Galam-
bos Lajos 53 éves vonatkísérőt,
hatóság elleni erőszak címen. Ga-
lambos Lajos széket emelt Filipp
végrehajtóra. Galambos Lajos dr.
Sovrea vezetőügyész előtt meg-
történ, kétségbeesetten mondta el
kritikus tetteinek történetét. Már
régem nem tudtam eleget tenni
háztűzbiztosítási kötelezettségem-
nek. Öt gyermekem van, heten
élünk szűkös jövedelmemből. Nem
tudtam fizetni uram, hát nem tud-
tam, mit csináljak? Tegnap eljött
Filipp végrehajtó ur és a hátralé-
kokat követelte. Összeszólalkoz-
tunk és én borzasztó ideges let-
tem. Nem tudok fizetni uram!
Nem tudok hát mit csináljak?! —
kiáltottam kétségbeesve. Ő is ki-
abált és felém jött. Ekkor a ke-
zem ügyébe eső széket fölkaptam.
Galambos nem ütötte meg a vég-
rehajtót de így is a tény hogy szé-
ket emelt rá, súlyos következmé-
nyeket vonhat maga után. Az
ügyességről átkísérték a vizsgá-
lóbíróhoz ahol döntenek a sorsa
felett.

* **Felhívás a váradai Sfatul
Negustoresc tagjaihoz.** Egy
kezdeményszerű bizottság fel-
hívja a nagyváradi „Sfatul
Negustoresc” tagjait, hogy mi-
nél nagyobb számban vegye-
nek részt azon a tanácskozá-
son, amely szeptember 11-én,
délelőtt 11 órakor a „Sfatul
Negustoresc” helyiségében lesz
(Mária királyné-tér 1.) azzal a
célal, hogy világot derítsenek
és döntsének egy kérdésben, a
mely ma ránehezedik a szerve-
zet presztizsére és becsületére.

x **40 leltől kezdve zongoraisko-
lákat, hegedűiskolákat kizáróan a
Hegedüs hírlapíróda zeneműosztá-
lyában lehet kapni.**

**Költői kabátok, pulove-
rek legnagobb
választékban**

Klein Vilmosnál

x **Bármilyen kotta kell Ön-
nek, ne keresse máshol, nálunk
mindent megkap. Hegedüs
Hírlapíróda zeneműosztálya.**

A váradi pénzpiac nyugalma

A Bihoreana válsága ugy látszik nagyobb izgalmat keltett a városban, mint amilyenre számítani lehetett. A ma délelőtti értekezlet, amelynek lefolyásáról más helyen számolunk be, feszült atmoszférában kezdődött meg.

A magunk részéről eddig is hangoztattuk és most is szükségesnek tartjuk újból a közönség figyelmébe ajánlani, hogy nyugtalanságra, vagy hiedelemre egyáltalában semmiféle ok nincsen. A nagyváradi pénzpiac, amelyet a legutóbbi napok pénzhánya kétségtelenül kissé igénybevett, teljesen intakt és nyugodt. Nagyváradon nem lehet semmiféle zaj és nincs egyetlen pénzintézet sem, amelyet a Bihoreana válsága közeli érintene.

Akik a város közgazdasági életét ismerik, tisztában vannak azzal, hogy a Bihoreana egészen speciális jellegű pénzintézet, amely a város általános pénzügyi forgalmába. A Bihoreana a többi pénzintézettel szemben ugyszólván izolálva volt már a múltban is. Egészen speciális pénziórássokra támaszkodott, klientúrája nem volt azonos a többi bankok üzletkörével. Válsága nem a bankvilág krízisét jelenti, hanem kizárólag rosszul kreált és szakértelem nélkül finanszírozott kereskedelmi vállalkozásának tulajdonítható.

Mindebből az következik, hogy ennek a pénzintézetnek átmeneti krízise a váradi pénzpiac bonítására és szilárdítására semmiféle befolyással nincs és nem is lehet. Egészen bizonyosak vagyunk abban, hogy a pénzintézetek nem fogják cserben hagyni magát a Bihoreanát sem és a szanalás előbb, vagy utóbb teljes mértékben bekövetkezik.

A Bihoreana hitelezőinek nincs okuk kétségbeesni, annál kevésbé terjedhet át az aggodalom a többi intézetek hitelezőire. De bármi történjen is, a Bihoreana válsága nem érinti a többi intézeteket, amelyek ma is megfelelő tőkeerővel rendelkeznek.

Szükségesnek tartjuk ezt ismételt hangsúlyozni, mert valósággal végzetes lehetne, ha a közönség a mai pénzhánya és a Bihoreana válsága között összefüggést keresne.

Ezekben a kritikus időkben nagy szükség van a közönség

nyugalmára, higgadtságára és megértésére. Nem kell gondolni sem arra, hogy a válság lokalizálására bármilyen akciót is szükségesse tenne. Nincs szükség lokalizálásra egyszerűen azért, mert nincs veszedelem. A forgalom mindenütt a normális keretek között marad és ha aktuális pénzhánya nem volna, még a közönség megnyugtatóra sem volna szükség.

Örömmel állapítjuk meg, hogy

a múlt hét elején beállott pénzhánya egyébként is szünőfélben van.

Sok nagyváradi banknál már is mutatkozik ennek a hatása, nagyobb összegű készpénzek folynak be és az intézetek fennakadás nélkül tudnak eleget tenni normális fizetési kötelezettségüknek. Üzemzavar sehol sincs és nem is lesz.

Semmi értelme sem volna tehát, ha a közönség következtetéseket vonna le a Bihoreana válságáról. Ebben a pillanatban egészen nyugodt a helyzet és a közönségnek is

nyugodtan kell maradnia. Kiderült, hogy a nagyváradi pénzpiac sokkal erősebb és egészségesebb, mint ahogy azt a pesszimisták vélték és a nagyváradi pénzintézetek a legkönnyebben és minden fennakadás nélkül tudják lebonyolítani továbbra is a forgalmat. Mindennek azonban az előfeltétele, hogy a közönség oktan és indokolatlan ijedtség helyett higgadtan és bizalommal tekintsen a jövő elé, amely már a legközelebbi napokban meg fogja mutatni, hogy Nagyváradon semmiféle aggodalomra nincs ok.

A Bihoreana betétesei elfogadták a 2 éves moratóriumot és a 8 százalékos kamatot

Ma délelőtti tartották meg a Bihoreanában azt az értekezletet, amelyet az intézet szanalása érdekében hívtak egybe.

Az értekezletet dr. Zigre Miklós a szenátus alelnöke, a Bihoreana igazgatóságának elnöke nyitotta meg.

— Kijelentem — kezdte Zigre Miklós dr. — hogy feltétlenül őszinte leszek a helyzet felállításában, mert ilyen körülmények közt igenis őszintének kell lenni. Csak arra kérem önöket, hallgatásnak meg nyugodtan, mert a szenvedély sohasem jó tanácsadó.

Rámutat ezután Zigre Miklós dr. a Bihoreana harmincév előtti alapításának körülményeire és arra a tevékenységre, amelyet a bank a magyar imperium idején kifejtett. A háború utáni gazdasági körülmények kényszerítették a bankot, hogy a parasztságunk nyújtott hitelekén kívül más üzlettel is foglalkozzék. A földműves népnél ugyanis akkor bőségben volt pénze, hitel nem kellett neki, ömaga hordta bankba a pénzt. Ezért a Bihoreana más irányba kezdett tájékozódni. Először jöttek a kereskedelmi üzletek, később azonban részint hanyagságból, részint az üzletek rossz megválasztása folytán, részint az ellenőrzés hiánya és részint a rossz gazdasági körülmények — főleg a pénzhánya — következtében a pénzintézet arra ébredt, hogy ezek a pénzek immobilizáltak váltak.

— Mihelyt észrevettük ezt a körülményt — mondja Zigre Miklós dr. — igyekeztünk menteni a helyzetet. En magam a Banca Nationalánál, a Banca Romaneascănál és az Albinánál igyekeztem eredményt elérni. Ezek a bankok kitalásba helyeztek minden segítséget, mert tudták, hogy a Bihoreana betétesei nyolcvan százalékosan románok, illetve román kulturintézmények. Ismerték ennek a banknak a múltját, de azt megmondták, hogy amíg a vezetésben nem biztosítjuk a nyugalmat, addig nem lehet reálisan és okosan dolgozni. Ha a betétesek önként megegyeznek a Bihoreanánál abban, hogy két évig nyolc százalékos kamatra bent hagyják pénzüket, akkor pénzüket száz százalékosan biztosítva van. A mai kamatláb végzetesen magas; 18—20 százalékkal egy bank sem tarthat betéteket a végletekig. A Banca Nationala elküldte ide ellenőrt, aki napokon át dolgozott a Banca Romaneasca és az Albina embereivel és tisztázták a helyzetet. Azt találták, ok is, hogy a betétesek pénze százpercentig biztosítva van. Őszintén megmondom, hogy a részvénytőke és a tartaléktőke elveszett, de a betétesek nem vesztek el, viszont egy betétet sem lehet a másikkal a rovására kielégíteni. Egyetlen megoldása a válságnak a következő: az alaptőkéket lebélyegzik, aztán felemelik tíz millióval; ezt a tíz milliót az igazgatóság és

a szanaló bankok jegyzik le. Ez azonban csak úgy történhet meg, ha kellő nyugalom a betétesek részéről biztosítva van. A két évi haladék alatt az igazgatóság behajtja a kintlevőségeket és így fokozatosan teremt alapot a betétesek kifizetésére. Lehetséges, hogy még a két év folyamán kiadhatják a betétek husz—negyven százalékát. Az újonnan kibocsátott részvények elsőbbségi részvények lesznek, de kamatazuk nem lehet magasabb nyolcszázalékosnál. Ha aztán ennek a tíz milliónak és a szanaló bankoktól megszavazott 40—50 millió visszleszámitolási hitelnek a segítségével helyreállítottuk a régi tőkét, akkor még a részvényesek is hozzájutnak a pénzükhöz. A szanaló bankok már delegáltak is a maguk részéről tagokat a Bihoreana igazgatóságába. Benne van már a Banca Romaneasca részéről Marcus Mihály aradi és Theodor Papudoff nagyváradi igazgató; a Banca Nationalától Mihai Suciu nagyváradi igazgató. A Bihoreanát ezidőszori Dumitrescu, a Banca Romaneasca aradi fiókjának eddigi igazgatója vezeti. A szanaló bankok az én jelenlétemet is kívánták az igazgatóságban. Felmerül a kérdés: mi garantiálja azt, hogy a betétesek az elkövetkező két év alatt tényleg megkapják pénzüket? Erre azt felelem, hogy a segítségünkre sietett nagybankok vezetik ma az ügyeket és ha a betétesek higgadtan és türelemmel viselkednek, — akkor, de csak akkor garantálják a szanaló bankok a betétesek pénzét száz százalékkal.

Taps követte Zigre Miklós dr. szavait, majd Mihai Suciu, a Banca Nationala igazgatója bejelentette a jegybank messzemenő támogatását.

Marcus Mihály, a Banca Romaneasca aradi fiókgazdátja, Vata-san, a nagyszebeni Albina igazgatója, Popa György dr. közjegyző, Radu Jalkab kanonok-nagyprepost, Nes Tivadar lyceumi igazgató felszólalásai után Zigre Miklós dr. kijelenti, hogy

a tízezer lejen aluli betéteket még ez év végéig kifizetik.

Végül Andru Szevér dr. intézett megnyugtató szavakat a betétesekhez, akik ezután

sorban aláírták a nyilatkozatot, amely szerint benthagyják még betétjüket két évig nyolcszázalékos kamatra a Bihoreanában.

Holnap új műsoruk van a Schimayaknak.

A ravasz rokon az ügyészségen

Lefoglaltatta egy rokona által a nevére elhelyezett betétet

A nagyváradi ügyészség rendkívül érdekes csallási ügyben folytat nyomozást.

Egy K. J. nevű bukaresti fiatalember, akit szoros családi kapcsolatok kötnek egyik nagyváradi famillához, hogy vagyonát hitelezői elől megmentse, a bukaresti Marmarosch Banknál 300.000 lejt helyezett el Jeremiás Mózes rokona nevére, aki a rendőrség előtt több csempészési ügyből kifolyólag már ismeretes.

Jeremiás valamikéint megtudta, hogy az ő nevére egy ilyen nagy összegű betét van elhelyezve és azonnal jelentkezett a Marmarosch Bank nagyváradi fiókjánál a pénzfelvételére. Itt azt a választ kapta, hogy az összeg csak a

bukaresti központ beleegyezésével utalható ki.

Ekkor furfangos módszerhez nyúlt Jeremiás Mózes. Összeszervezte egy Weisz nevű egyénnel és egy állítólagos 150.000 lejt tartózása fejében bírói uton lefoglaltatta és kiutaltatta magának a betétet.

Feljelentés érkezett a rendőrségre ebben az ügyben, a mely azonnal előállította Jeremiást és kihallgatása után átkísértette a nagyváradi ügyészséghez, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

Az ügynek még igen bonyolult és eddig ki nem derített részletei vannak és nincs kizárva, hogy legközelebb szenzációs fordulatok következnek be.

Neyman-szinkör

vasárnapi matinéja

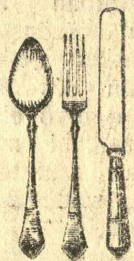
Majomember és Zigotto

10 leies helyárrakkal

Endlizést³⁸⁰⁴

olcsón és kifogástalanul elkészítve csakis I. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 11. ajtó 5. vállalknak

Alpaca kanál vagy villa 30.—, kávéskanál 20.— lei.
Ezüst fazon kanál v. villa 50.—, patent kés 70.— lei.
„RECORD” extra nehézsű fűzőedények.
Spület és butorvasalások
leszállított árakban

STERN vaskereskedő

Mihai Viteazul (Nagypiac)-tér 2.
Telefon: 8-92 3400

Tűzifa,

élesdi oltott-mész, tordai cement. Prima száraz cseres és bükkszás, különféle beton csövek, Rabitz-lap, kátránypapír, tégl, cserép,

legolcsóbban kaphatók:
Juricskay Béla

tűzifa és építkezési anyag-
raktárban. Nagypiac - tér
mellett, a leégett **Adria-**
malom telepen. 3894

Jól jövedelmező állást nyerteknek helyi és vidéki ismeretekkel rendelkező agilis egyének

3896

Bemutakozások este 6-tól
8-ig Asicurea Taraneasca
Parcul Traian (Széchenyi-tér) 1. I. em. 7.

Bőröndöket, akták és iskolatáskákat, valamint divatos ridikülöket detailban és engro árakban árusít

Nagyvárad Bőröndárú- és Táskagyár

Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 18.

E szakmába vágó javításokat olcsón eszközöl. 3247

Gramofonok lemez - ujdonságok

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók a

Hegedüs Hirlapiroda

ujjonnan szervezett gramfonosztályában

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

LACIKAM! Leveled ma reggel érkezett, jól vagyunk, sokszor csókolunk. 926

ISMERETSEG céljából leveleznek intelligens, magas férfivel. Levelet: (Ile de france) jellegére Hegedüs hirlapirodába. 17

LAKÁS

KÉPKERETEZÉS, ablaküvegzés, ajándéktárgyak legolcsóbban: Banyiknál, Vlahuta (Szent János) utca 6. Nyílt üzlet. 3387

TÖBB csinos egy ágyas butorot szoba, központban azonnali világítás, kiszolgálással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Rövebbet „Metropol” szálloda portásánál.

HAJÓ-tér közelében keresek egyszobás konyhás lakást november elsejére. Cím: a Hajóteri trafikba kérek. 11

ALKALMAZÁS

BUDAPESTI női szabó uri házhoz ajánlkozik. Cím: Hegedüs hirlapirodában. 8

PERFECT szakácsnő állást keres. Cím a Hegedüs hirlapirodában. 1

PEDANS, tiszta feltétlen megbízható asszony irodai, bank és garson lakás takarítást vállal. Cím Hegedüs hirlapirodában. 978

KERESEK kereskedelmi utazót, ki mellékesen timárokat is látogat. Cím a kiadóban. 1000

ÜGYES kereskedőseged azonnali belépésre felvétetik Schwartz Farkas és Fiai, Vlahuta (Szent János) utca 52. 8

DEUTSCHES Fräulein sucht Tagesstelle. Zuschriften unter Gefällige Zuschriften in Administration. 9

GYERMEK mellé ajánlkozik 14 éves kislány. Balla Erzs, Ion Ciordas (Berkovits Ferenc) utca 54. szám. 10

KÉT pénzbeszedő, ki az üzletszerzéshez is ért, továbbá jó megjelenésű ügynököket magas jutalék mellett felvesz. Rottenberg Márton cég, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 14

AGILIS egyéneket azonnal alkalmazunk könnyű akciziós munkára. Cím a kiadóban. 15

PERFECT gyors és gépirő, aki románul is perfect gépel, könnyvelésben jártas, több évi irodai gyakorlattal állást keres. Esetleg pénztárhoz is elmegy. Címeket „Szorgalmas” jellegére a kiadóba kér leadni. 32

HAZMESTERNEK ajánlkozik ügyes fiatal házaspár. Carmen Sylva (Schlauch) tér 1. (Sauerpreis-ház). 39

ADÁS-VÉTEL

FÉNYKEPEZŐGÉPEK 18×24 és 12×16½; szalonkamerák teljes felszereléssel sürgősen eladó. Cím Hegedüs hirlapirodában. 12

ELADÓ üzletház város szívében, nagy jövedelemmel, 950 ezer leiért, kisebb 500 ezer, másik 4 és 300 ezer, előnyös fizetéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. Telefon 10-22. 23

KÉT ágyba való kettő férőmentes ágybetét olcsón eladó. Decehal (Vitéz) utca 35. 13

ELADÓ Egyesülési (Szt László) tér közelébe 5 parkettes szobás beköltözhető uri magánház, parkírozott udvar, terrasz, 950 ezer, nagyon előnyös fizetéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. Telefon 10-22. 24

AGYAK rugómatracca, függönyök, storok, képek, íróasztal, feltűnő olcsón eladók, délutánonként 2-5. Alba-Iulia (Bunyitay) liget 6. szám. 3598

ELADÓ központban szép telek, 130 ezer, Ferdinánd király (Rákóczi) ut mellett gyönyörű telek, orvosnak való, 300 ezer, Madarász telepen, olcsón részletre is. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. Telefon 10-22. 25

JÓKARBAN levő szilzskin bunda nagyon olcsón eladó. Cuza Voda (Szacsavay) utca 56. 1

ELADÓ Alba-Iulia (Bunyitay) ligetben ujonnan épült alapincézett, modern magánház 240 ezer leiért. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 26

SZALONGARNITURA és két szekrény eladó. Akadémia-utca 1.

ATADÓ lakások: utcai 2 parkettes szoba, konyha, havonta 2500 leiért, 3 szoba, fürdő szoba, 45 ezer évi, 2 szobás ilyen 30 ezerért. Van 1, 2, 3, 4, 5, 6 szobások. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 27

KÖZPONTBAN, nem beköltözhető új nagy magánház 850.000 leiért eladó. 400.000 lei három évig kamatmentesen rajta maradhat. Cím a Hegedüs hirlapirodában. 3606-18

ELADÓ város szívében 4 parkettes I. emeleti uri lakás, telpeken berendezve, perzsák, uri szoba, ebédlő, háló, vendégszobák, konyha és mindennel 400 ezer lei, 2 éves szerződéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 28

TÉLJESEN jókarban levő szilzskin bunda julányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban 21

ELADÓ családi okokból üzemből levő, jól bevezetett felszerelt gyár és utcára nyíló nagy jövedelmű üzlettel, havonta 300 ezer lei forgalommal. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 29

BÉRBEADÓ vagy eladó Váradhoz 10 percre 15 és fél katasztrális bold föld, 4 szobás lakás, 100 jöszágra istálló, gazdasági udvar, villany, telefon. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 29

JÓKARBAN levő hosszú szilzskin bunda nagyon olcsón eladó. Cuza Voda (Szacsavay) utca 56. 10

x Hencserek részletre Mansbergernél, Bul. Reg. Ferdinand 17.

KÜLÖNFÉLÉK

EGÉSZEN kis üzlethelyiséget keresek irodának, város forgalmas központján. Ajánlatokat „Sürgős” jellegére a Hegedüs hirlapirodába kérek pontos cím és bér megjelölése mellett.

FIATALEMBER elsőrendű házi kosztot keres csakis központban. Cím: a Hegedüs hirlapirodába kér. 996

NAGYOBB tanuló orth. kóser ellátást kaphat Friedmannál, Ion Ciordas (Berkovits) utca 9. 4

ÜZLETHELYISÉG kiadó a Ferdinánd király (Rákóczi) ut legforgalmasabb helyén. Cím Hegedüs hirlapirodában. 20

ÓVASI! Szeptember 8-án elvezett 1 drb 40 leies kiállításban váltó úrlap, Schwartz Lajos, Schwartz Lajosné, Löwi Antal és Löwi Antalné aláírásokkal melynek érvénytelenítéséért a törvényes lépéseket megtettem — Schwartz Lajos, férfi szabó. 31

ÜZLETI öskeköttesbe lépnek azon hölgygyel, aki tót himzések eladásaival foglalkozik. Cím: Friedmann Armin urnál, Cosbuc (Szalárdi) utca 9. 19

Parkettkele, falporoló, keféseprő és mindennemű saját készítményű keféru legolcsóbban beszerezhető STERN S. ENDRE cégnél Oradea N. Jorga (Zöldfa) utca 10. Viszonteladónak árenda. 3540-3

Fest. Tisztít
2 nap alatt
Kalinoscsán
a Sas alatt
Mos. 3816 Vasal

Rebeles & Fodor

uri szabók 3255

Bazár-épület, színházzal szemben

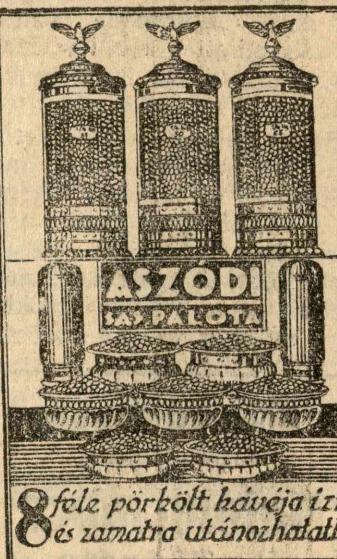
Gyermekkkocsik

ernyők, gummizások, 3707
szakszerű javítások

Szöke Miklós

gyermekkkocsi 3707
üzemében

Piata Unirii 16., Saguna (Kopucius-u.) sarok

8 féle pörkölt hávéja izre
és zamatra utánozhatatlan

Sonnenfeld Adolf-Nyomda r. t.